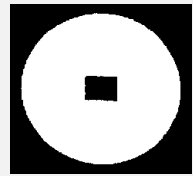

הכנס השנתי של איגוד המתכננים בישראל

דמות הארץ אתמול היום מחד | 19-20 בפברואר 2015 | אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

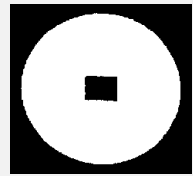

תחרות עבודות סטודנטים - מחקר ותכנון בחסות החטיבה לתכנון אורבני של קבוצת גיאוקרטוגרפיה

שיפוט עבודות תכנון: אדר' עדנה לרמן, ד"ר נורית אלפסי, מתכננת תמי גבריאלי

שיפוט עבודות מחקר: דר' נילי שחורי, דר' אמילי סילברמן, דר' דניאל אורנשטיין

הענקת פרס איגוד המתכננים לדוקטורט מצטיין

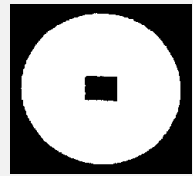
רונית לוין-שנור

על עבודתה:

**"AGREEMENTS BETWEEN LOCAL GOVERNMENTS AND PRIVATE
ENTREPRENEURS AS A MEANS FOR URBAN DEVELOPMENT"**

(**"הסכמים בין רשויות מקומיות ליזמים פרטיים כאמצעי לפיתוח עירוני"**)

מנחה: פרופ' דפנה לוינסון-זמיר
האוניברסיטה העברית, ירושלים

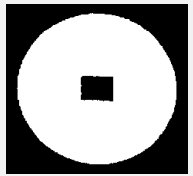

נימוקי השופטים:

המחקר המרשים בוחן את ההצדקה של הסכמי פיתוח בין יזמים לרשויות מקומיות ככלי לפיתוח אורבני, במסגרת תאורטית של צדק עירוני. המחקר מסכם את המעמד המשפטי של הסכמים אלה במספר מדינות במערב, ומוצא כי עדיין לא הוגדו גבולות משפטיים ברורים.

המחקר המחקר מערער על הפרשנות המשפטית הקיימת בישראל כנגד הסכמי פיתוח עם יזמים, ומציע כיוון המאפשר ניצול יעיל והגון של הכלי החשוב. הוא מפתח כלי המאבחן בין ארבע רמות הצדקה של ההסכמים, וטוען שיש לקבל אחדים מבין סוגי ההסכמים. המחקר גם מציע שיטות להגברת שקיפות והוגנות בקבלת החלטות.

זהו מחקר מקיף ועשיר במיוחד, כתוב ברהיטות ובביטחון, ובוחן נושא חשוב במיוחד. יש כאן ללא ספק תרומה ממשית גם לספרות הבין-לאומית אך גם לפרקטיקה של התכנון העירוני בישראל.

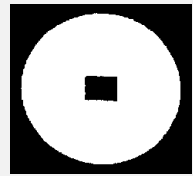
הענקת פרס איגוד המתכננים לעבודת תיזה מצטיינת

נגה שני

על עבודתה:

העיר צפת: בין "מרכזיות דתית" ל"פריפריה מדינית"

מנחים: ד"ר מירב אהרון ופרופ"מ יוסף ג'בארין
הטכניון, הפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים

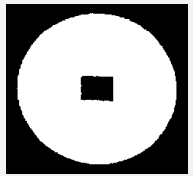

נימוקי השופטים:

זהו מחקר של אתנוגרפיה עירונית, המערער על השיח של "פריפרליות". המחקר בוחן את העיר צפת, הנחשבת פריפריה ברמה הארצית, אך נחשבת גם כ"עיר קודש" מבחינה דתית.

המחקר מביא את נקודת המבט של קהילת ברסלב, ואת המתח בין מענה לצרכי התושבים לבין שימור העיר ההסטורית. המחקר מציע תובנות לקהילה האקדמית הבוחן את המשמעות לערי קודש. תרומת המחקר למתכננים היא בהסתכלות שונה על ערים דתיות הצביעה על אפשרויות לתכנון אחר במקומות הללו. תפיסת תכנון מועילה

זהו מחקר מעניין ומעמיק, עשיר בניתוח קונצפטואלי ובראיונות עומק עם תושבים. המחקר מצליח לשלב תובנות ביקורתיות חדשניות עם גישה אמפטית.

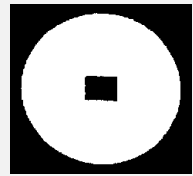
הענקת פרס איגוד המתכננים לפרויקטים תכנוניים מצטיינים

קטגוריה א' – עבודות תכנון יחידים וקבוצות קטנות

יעל נידם, לוטם קירשט

על עבודתן:
"עיר מדבר"

מנחה: ד"ר איריס ערבות
הטכניון, הפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים

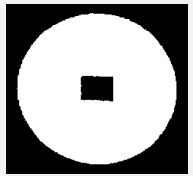
נימוקי השופטים:

העבודה מתייחסת לנושא תכנון מרכזי העומד מזה עשורים רבים על סדר היום התכנוני של החברה בישראל. פתוח עירוני בתנאי מדבר – התאמת הפתוח העירוני לתנאי המקום וליצירת מרקם עירוני איכותי המספק איכות חיים גבוהה בתנאים קיצוניים. העבודה מציגה ניתוח של צורות התמודדות עם בעיות דומות הן בעולם והן בארץ ומתמקדת בעיר באר שבע תוך בחינה של המבנה והפרישה העירונית, התפקודים והשימושים המאפיינים, מערכות הקשרים, ומציבה את האתגרים העיקריים בהתמודדות עם האזור והפיתוח הקיים. לבסוף נבחן במפורט אזור תכנון נבחר בהתאם למגוון פרמטרים ומוצעת תוכנית בינוי המבוססת על עקרונות התכנון שגובשו במהלך העבודה.

העבודה מקיפה ויסודית, מציגה חזון המפורט לקונצפט תכנוני והמעובד לתוכנית בינוי ופרוגרמה. העבודה מוצגת בצורה אסטטית, בהירה ושובת לב הראויה לשבח.

על כל אלה אנו מוצאים את העבודה ראויה לפרס.

הענקת פרס איגוד המתכננים לפרויקטים תכנוניים מצטיינים

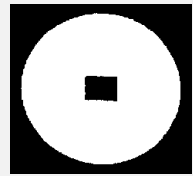
קטגוריה א' – עבודות תכנון יחידים וקבוצות קטנות

דליה דומברובסקי, שלי חפץ, רינת ריזקוב

על עבודתן:

"ויצמן – להתחבר, להפגש, להתגורר"

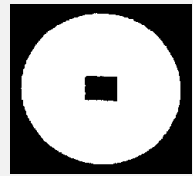
מנחים: פרופ' רחל קלוש, אדר' ניקי דוידוב, אדר' נאוה קיינר פרסוב
הטכניון, הפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים

נימוקי השופטים:

עבודה המציגה דרך מיוחדת להתמודדות עם סביבה עירונית ותיקה העומדת בפני תהליכי שינוי, עיבוי והתחדשות באמצעות אסטרטגיית התחדשות ופתרונות יצירתיים שאינם הולכים בדרך המקובלת של הריסה ובניה מחדש. העבודה מציגה בחינה תיאורטית מעמיקה ומתבססת על היכרות עם השכונה ובעיותיה, מפגשים עם האוכלוסיה ותצפיות מקומיות. העבודה חושפת פוטנציאלים חבויים תוך בחינה של אפשרויות פעולה הן במישור החברתי והן במישור הפיזי תוך הצבעה על פרויקטים תכנוניים אפשריים המבוססים על התפתחות אורגנית ופיתוח מרקמי, והתואמים את אופיה הקיים של השכונה וציפיות התושבים. הצגת העבודה ונושאי הבחינה והתכנון קוהרנטית ומרשימה ומלווה באמצעים גרפיים מאירי עיניים.

על כל אלה אנו מוצאים את העבודה ראויה לפרס.

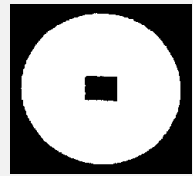

**הענקת פרס איגוד המתכננים
לפרויקטים תכנוניים מצטיינים**
קטגוריה א' – עבודות תכנון יחידניות
ליאת הלברסברג

על עבודתה:

"אקולוגיה תעשייתית"

מנחים: אדר' ברק פלמן, אדר' ארז אלה ואדר' מתן ספיר
בצלאל, אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים

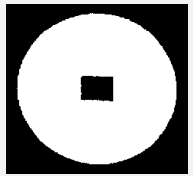

נימוקי השופטים:

פיתוח אזור החוף במדינה צפופה כישראל העתירה בשימושים צמודי חוף חלקם היסטורים וחלקם בגדר אילוצים המצמצמים בהכרח את אפשרויות פיתוח שימושים צמודי חוף למטרות נפש ורווחה לאוכלוסיה הינו אתגר העומד בפני המדינה בפרט עם התרבות המתחרים על רצועה מצומצמת זו. המעבר של המדינה לשימוש האנרגיה המונעת בגז ואפשרויות פינוי שטחים ששימשו עד היום כתחנות כח מהווה הזדמנות מיוחדת. העבודה "אקולוגיה תעשייתית" מנתחת ומציגה את האתגרים עמם מתמודדת פעולת השיקום והאפשרויות לניצול הזדמנות זו לצרכי פיתוח מקיים. ההצעה מציגה פיתוח המאפשר שיקום הסביבה הפגועה של תחנות הכוח תוך ניצול המיקום היחודי של כל אחת מהתחנות בהתאם לקונצפט תכנוני המבוסס על שורה של עקרונות תכנון המוצגים בעבודה ומבוססים על לימוד וניתוח מעמיק.

העבודה מציגה לימוד וניתוח רחב וחשיבה מקיפה על מכלול רחב של היבטים הנלווים לבעיות שיקום הסביבה הפגועה במרחב החופי. העבודה מוצגת בצורה בהירה ומלווה באמצעים גרפיים ברמה הגבוהה ביותר הממחישים את הרעיונות המוצגים.

על כל אלה אנו מוצאים את העבודה ראויה לפרס.

הענקת פרס איגוד המתכננים לפרויקטים תכנוניים מצטיינים

קטגוריה ב' – עבודות מחקר ותכנון קבוצתיות

חן רוזנק, יואב זילברדיק, כרמל חנני, מיכה קוזמא,
ענבל קידר, תהל בן יהודה, תומר גולן

על עבודתם:

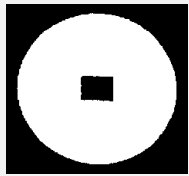
"התחדשות עירונית – לאן?

מתווים אלטרנטיביים להתחדשות עירונית"

מנחה: ד"ר טלי חתוקה

אוניברסיטת תל אביב, החוג לגיאוגרפיה וסביבת האדם

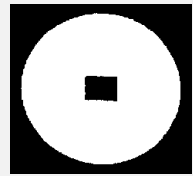

נימוקי השופטים:

"התחדשות עירונית" הוא הסלוגן שנשמע כיום כמעט בכל דיבור על פיתוח עירוני הן בפי מתכננים, אדריכלים. נבחרו ציבור בעיריות ובממשלה, עיתונאים ונדל"ניסטים. העבודה על התחדשות עירונית שנערכה על ידי קבוצה גדולה של סטודנטים מאפשרת דיון ובחינה רחבה של עצם המושג התחדשות עירונית ומרחיבה את אפשרויות ישומו בדרכים שונות. העבודה מציגה ניתוח של דרכי התמודדות קיימות, בחינה של תרחישי התפתחות עירונית בישראל ודפוסי פיתוח עירוני. במסגרת העבודה מוצעים ארבעה מתווים חדשים להתחדשות הן של אזורי מגורים והן של אזורי תעשייה כחלק ממרקם עירוני. המתווים המוצגים נבחנו בעבודה לאור כמה פרמטרים חוזרים – כלכלי- מרחבי, כושר נשיאה, השלכות על השחקנים השונים – מדינה, עיריה, תושבים, יזמים, והשלכות על חקיקה קיימת ונדרשת.

העבודה מציגה מתודולוגיה ברורה, מחקר וחיפוש רציני ומעמיק אחר רעיונות חדשים שיאפשרו פתיחת ערוצי פעולה חדשים לנושאים שכאמור הינם בלבו של הדיון התכנוני/חברתי/כלכלי בימנו. העבודה מוצגת בצורה ברורה ותמציתית המאפשרת קריאה רהוטה ומעקב אחר הפיתוח הרעיוני ודרכי בחינתו ומלווה בתרשימים ואיורים עיניים.

על כל אלה אנו מוצאים את העבודה ראויה לפרס.

הענקת פרס איגוד המתכננים לפרויקטים תכנוניים מצטיינים

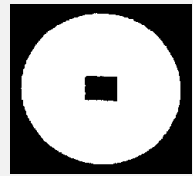
קטגוריה ב' – עבודות מחקר ותכנון קבוצתיות

שלי אמריו, תהל בן יהודה, לביא היציג, הדס זיס, הילה חברוני,
ניצן רבינר, אילנה שנברגרס, שרון אשל, נתנאל גודמן, מיטל וסרמן,
אסף זנזורי, אמיר סלע, מיכל רטנר

על עבודתם:

"תכנון, דיור וצדק מרחבי: שכונת גבעת עמל ב', ת"א- יפו"

מנחות: פרופ' טובי פנסטר, אדר' ליאן עידן סאגה
אוניברסיטת תל אביב, החוג לגיאוגרפיה וסביבת האדם

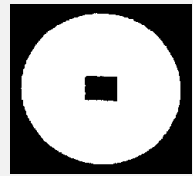

נימוקי השופטים:

המאבק סביב פינוי הדיירים הותיקים של גבעת עמל תפס כותרות עיתונים ותשומת לב ציבורית רבה במהלך תקופה ארוכה עד בואו לסיומו בעת האחרונה. במהלך המאבק עלו לדיון כל אותן סוגיות המעסיקות אותנו כחברה והכורכות יחדיו שאלות של צדק חברתי, זכויות בקרקע, החלטות והבטחות המדינה, היבטים משפטיים והשפעות ההון הפרטי על שוק הנדל"ן. בעבודה זו בחרה קבוצה גדולה של סטודנטים לבחון את המקרה של גבעת עמל כמקרה מבחן להשפעתם של כוחות אלה לאורך הזמן עד לנקודת ההכרעה. בעבודה מוצגת ההיסטוריה הארוכה של המקום תוך סקירה מקיפה של הגורמים הפועלים ודרכי השפעתם על עתיד המקום והתושבים. בנוסף הציגו הסטודנטים נתיבי פעולה לכל אחד מהשחקנים לאחר בחינת עמדתו ומארג האינטרסים העומדים בבסיסה.

העבודה מצליחה להתחקות אחר סבך ההתפתחויות ההיסטוריות ולפרוס בצורה בהירה וממצה את עמדת השחקנים השונים ולסכום אף להציג מספר מהלכים עקרוניים לתהליך תכנון חילופי. העבודה מוגשת בצורה בהירה ותמציתית ומלווה בחומר תיעודי ותוכניות המאפשרות הכרה עם ההיסטוריה התכנונית של המקום.

על כל אלה אנו מוצאים את העבודה ראויה לציון לשבח.

הענקת פרס איגוד המתכננים לפרויקטים תכנוניים מצטיינים

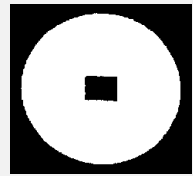
קטגוריה ב' – עבודות מחקר ותכנון קבוצתיות

דורון אפרתי, הגר בן שלמה, ענת דור, ענבל זמיר פליווטיקל, רותם זריהן,
אהוד ישראלי, רני מנדלבאום, היאלי מרקו, רותם ניסן, אוהד סולומון, דליה
פרומן, ניצה צפריר כהן, עמית קדמיאל, דני רודמן, ארז שטיין, עדי רפאל
שטיינברג, צליל שילדקרויט, אמיתי רפאל שניזיק

על עבודתם:

"העיר דורשת צדק חברתי"

מנחה: פרופ' אורן יפתחאל
אוניברסיטת תל אביב, החוג לגיאוגרפיה וסביבת האדם

נימוקי השופטים:

הסיסמא "צדק חברתי" עלתה בשנים האחרונות במיוחד לאור אירועי המחאה בשנת 2011 אשר העלו את המודעות הציבורית למכלול הנושאים הכרוכים בפיתוח עירוני, בדיוור בר השגה, קיימות וחלוקה צודקת של משאבים. בעבודה זו נערך נסיון ראשון מסוגו ללוות את תהליך התכנון העירוני של באר שבע בתסקיר חברתי – תכנוני. העבודה סוקרת את הרקע התיאורטי ומתמודדת עם תפיסות של "הזכות לעיר" ומודל "העיר הצודקת" בהתאם לפרמטרים שגובשו בעבודות חוקרים והוגי דעות. העבודה מבוססת על מחקר וניתוח הסוגיות העיקריות, הדפוסים והמגמות החברתיות בעיר וניתוח המבנה העירוני בעזרת שיטות כמותניות ואיכותניות, ראיונות ולימוד השטח. תוך ניתוח הסביבה הבנויה, הגיאוגרפיה החברתית-כלכלית, הקהילות בעיר, עמדות הציבור ומידת הדמוקרטיה. על בסיס זה אותרו חסמים והזדמנויות וגיבוש המלצות למדיניות תכנון עתידית.

העבודה מציגה גישה חדשה לנושא תכנוני חברתי הנמצא בשלבי גיבוש ותורמת בכך להרחבת הדיון במעורבות של שיקולים חברתיים בתכנון. המתודולוגיה, הגישה הרחבה, רמת ניתוח המידע והבחינה וגיבוש המלצות ראויים לשבח.

על כל אלה אנו מוצאים את העבודה ראויה לציון לשבח.